

# ДІЛО

Видавничі Спілка „Діло”.

Виходить щодня рано  
крім понеділків.

**РЕДАКЦІЯ**  
**І АДМІНІСТРАЦІЯ:**  
 Львів, Ринок 10, II. пок.  
 Кonto пошт. № 26.726.  
 Адреса тел.: „Діло—Львів”.  
 Число телефону 261.

Рукописи  
редакції не повертає.**ПЕРЕДПЛАТА**

|                          |        |
|--------------------------|--------|
| в Австро-Угорщині:       |        |
| місячно . . . . .        | 270 к. |
| четвертично . . . . .    | 8—     |
| шістьо . . . . .         | 16—    |
| вісімнадцято . . . . .   | 32—    |
| у Львові (без доставки): |        |
| місячне . . . . .        | 240 к. |
| четвертичне . . . . .    | 7—     |
| шістьо . . . . .         | 14—    |
| вісімнадцято . . . . .   | 28—    |

За кожну адресу  
платить ск 50 к.**Ціни відповідь:**

Стрільба пістолетом, двохмісячна  
такса 40, в місяці 10 к.,  
в особистості 20 к., в редакції  
часті 1 к., Помідожлення про  
мічаня і зрушку 10 к.,  
Накройкою 10 к.,  
Сталогомошевим скріпленням  
— умовно —  
Одна присяжна композиція  
у Львові 10 к.,  
за проміжок 22 к.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайко.

## „Хлоп нині пан“.

Фразу таку чуєть ся нині всюди і все, ко-  
ли лиши заведеться розмова на суспільно-еко-  
номічні відносини.

„Хлоп нині пан“ — повторяють і ті вер-  
стви суспільності, які приневолені бути лиш  
консументами, і за готівку набувати артикули,  
потребні до життя. „Хлоп нині пан“ — повторя-  
ють і ті одиниці, які жили в ідеальних відносин-  
ях перед війною, а війна немного змінила їх  
способів життя. Бачать змінену дещо назверх  
форму життя селянинів — і се разів іх око й родить  
фразу: „Хлоп нині пан“. Ту саму фразу повторя-  
ють і ті верстви, котрих бажають є бачити  
селянинів лиш в крайній економічній руїні. Вони  
бачать в руках селян дещо більше гроша, і се  
бояться їх, повіляючи сну; на устах іх лиши фра-  
за: „Хлоп нині пан“.

Коли однічаналізують сю фразу в при-  
мененні до практичного життя, до дійності, то  
вона лишається ся лиши фразою, та фразою, вартою  
осуду, бо вона ширить блудний, несправедливий  
погляд на економічне положене селян, погляд,  
який може мати і має лихі наслідки. Витворює  
у верстви, котрі повторяють її і ширять певного  
рода завись, а слідом за тим робить їх нечут-  
ними на криаді і лихе економічне положене се-  
лян, а у селян підригає довіре до тих верств  
і викликує отрічений жаль. Тому і належало  
відкинути її як несправедливу поговорку.

Де жерело сего погляду і на чим полягає  
то „хлопське панство“?

Жерелом сего несправедливого погляду не  
є звінне суспільно-економічне положене селянинів  
під час війни, а лиши загальні воєнні відносини.

Консумент, приневолений набувати все  
лиши за готівку, коли в тих тяжких воєнних ча-  
сах так трудно набувавати ся артикули, потреб-  
ні до життя, а вартість гроша впала

завидує селянинові, бо бачить  
в нім продуцента, котрий має все для себе, що  
потребні Йому до життя, і бачить рівночасно в  
нім сего, що хоче свій продукт збути під най-  
кориснішими умовами, не вводячи в причини  
свої. Починається ся ненависть голодного до  
ніби ситого, ненависть випорожняючого свою  
жінчену, коли в Його очах другий її наповнені,  
а слідом за тим кричить ся: „Хлоп нині пан“, бо  
у нього і повний холудок і кишеня.

Одниниці, котрі перед війною жили в іде-  
альних відносинах, а котрих способів жити і війна  
не много змінила, не завидують селянинові  
сопаді кусників чорного хліба, чи набутого гро-  
ша, але коли іх в око ся дещо змінна назверх  
форма життя селян. Разить іх се, що селянка,  
чи то примушена, бо часто годі що інші купи-  
ти, чи через нерозумаг, змінить форму чи ма-  
терію свого строю, або позволить собі на за-  
купні ріци, котра перед війною була виключ-  
ним монополем „дійсних панів“. В тім добавча-  
ють вони люксус, на якій може собі позволити  
лиши людина в гарних суспільні економічних  
відносинах, і тому кличуть: „Хлоп нині пан“.

Третій рід людей, котрі кличуть: „Хлоп  
нині пан“, се люди, котрі привили бачити се-  
лянинів лиши потребуючого гроша, а гроші вва-  
жали своїм монополем. І се бояться, що прийшов  
час, коли гроші дістасть ся в руки селян, хоч не  
в рівній мірі, і що нині селянин не йде з ви-  
тигненою рукою до тих людей просити о ви-  
значене гроша, заставляючи свою поспідну крі-  
звавію, опускаючи рідний край, мандруючи за  
море шукати красшої долі. Вони не можуть за-  
буті тих передвоєнних відносин і кричать:  
„Хлоп нині пан“.

І в чим вони бачать те „хлопське“ пан-  
ство?! Суспільно-економічне положене селянинів  
цілком не змішилось, не поліпшилось, а рад-  
ше погіршилось.

Визискують Його на кождім  
кроці і при кождій нагоді. Нині він мусить до-  
рого оплатити кожді свою потребу.

А коли у него свій чорний кусник хліба,  
так не треба забувати, що він гірко на него  
праціє в поті чола, а на спосіб відживлювання  
селянських мас не зводили би ся певно ті, ко-  
трі він ім завидують.

Бачить ся дещо більше гроша в руках се-  
лянства, то треба тямти, що се гроші, котрій  
хвилево є в руках іх. Се гроші, який або дає  
держава за позбавлене робочих рук, опіки, при-  
значений на прожиток, або, се гроші за ко-  
нечне чи примусове збуте господарського  
інвентара, який знов треба буде за доро-  
гі, богато дорожні гроши куванти.

Безперечно продає нині селянин дорожнє  
і свої продукти господарські, але лиши розмір-  
но до загального упадку гроша, та розмірно до  
сего, що і він мусить десетро дорожнє за все  
платити. Не лиши дорожнє платити за артикули,  
яких сам не продукує, але оплачуваючи ще посе-  
редників в натураліях, що ласкаві Йому іх про-  
дати. Доносять часописи, що мож і бачити в мі-  
сточках, як гуртки селян дніми вичікують під  
склепами з нафтогазом, солем, цукром, платять го-  
ренданальні шини да ті артикули, а ще і оплачу-  
ють посередників в натураліях.

Війна приневолює селян полагоджувати  
много спрощено письменно дорогою. А що за-  
гал селянства знов і тут потребує помочи дру-  
гих, мусить солено оплачувати помічників. За  
написане кількох слів, за заадресоване картки  
до мужа, проливаючого кров, платить нині се-  
лянка і грошими і господарськими продуктами.  
Дійшло до того, що ні словечка поради, ні  
одного кроку в обороні селянинів не робить ся  
з болею оплати. Оплачується ся селянин  
навіть там, де Йому щось право належить ся.  
Витворив ся кліч: „Хлоп має, нехай платить!“  
Тисячі зарабляють покутні писарі на неграмот-  
ності, чи непорадності селян, хоч би при пи-  
санні квітів на причини, доки органи державні  
не розсліділи сего.

Бачить ся, правда, в одиниці серед селян-  
ства і люксус. Але, се, одиниці, яких має кожда  
верста суспільності, а, яких загал селян осу-  
джує. Осуджується ся селянка за люксус, котрий  
пожер кілька піднімав корою, а не бачить ся нині  
люксусів, серед інших верств, які пожирають  
тисячі, дані державою на відбудову знищено-  
го господарства.

Треба тямти і на се, що війна спричинила  
великі зміни в житті всіх верств суспільності.  
Спричинила демократизацію, спричинила і се,  
що вимоги всіх верств суспільності змінилися,  
зросли, що і відобрить ся сильно на відносинах  
економічних по війні. Процесови сему мусів си-  
лою еволюції улягти і стан селянський.

Попри те се все селянство показується ся  
високо патріотичним. Гроші, який призначений є  
на виживлене родин, позбавлених опіки, гроші  
за збуте конечного господарського інвентаря,  
радо кладе селянство на державнім жертвен-  
нику в формі позичок, не вважаючи на се, що  
сей гроші потрібні буде Йому на реставрацію  
знищено-го господарства, на заплату довгів чи  
інших господарських потреб.

Ділило ся наше селянство за всім „чим  
хата Богата“ з живірами, і певно нема слухаю-  
ти, щоби селянка відмовила чого, коли сама ма-  
ла. Не дастъ хиба вже нині селянин, бо він вже  
сам аруйозаний.

Так виглядає та „хлопське панство“, ко-  
торого так завидують нині хлопови інші верстви,

Вистар-  
чить переїхати по селах, почули і приглянути  
ся що там діється ся, а певно „хлопське панство“  
переміниться в „хлопську нужду“. — синя.

**Історичні права.—Холмщина.—Діллер.**

З польськот преси.

Тайний радник д-р Герард Зелігер з Білці  
помістив у „Petermanns Mitteilungen“ статю про  
історичні права Німеччини до Освєтіма і Затора.  
Виводить він, що приналежність сих кня-  
зівства до польської держави не була ніколи  
никим правним актом усуненівським, що вони були від віків князівствами шлеськими і як  
такі належали до давнього німецького царства, отже історичні права промовляє против поль-  
ських претензій до сих князівств.

Проти історичного виводу д-ра Зелігера  
виступив з історичним виводом польський істо-  
рик Шлеска проф. Фр. Попілек, стараючися  
виказати польські історичні права до Освєтіма  
і Затора.

Подавши зміст Його виводу, краківський  
„Glos Narodu“ (ч. 43, з 20. с. м.) пише:

„Яка характеристична оборона! Щоби не-  
збитим способом доказати легальність посідан-  
нямся народом землі, яку він обробляє в поті  
чола, на якій живе від племінних часів збитою  
масою, не досить покликати ся на отсі власне  
проречісті факти; треба ще йти в лабіринт  
авокатських конструкцій, в сплісілі архіви,  
що сягають короля Ізевка. І чого ж не зна-  
шов там роботящий шлеський історик? Цесії,  
сукcesії, події, дречення, перенесення, інтримії,  
купні і продажі, — справжня історія хутора.

„Міцкевич вичислив кодись ріжні „ідоли“,  
яким покланяли ся в сучасній Йому Европі. Був  
там ідол політичної Переваги і ідол політичної  
Рівноваги, ідол політичного Звокруглення і ідола  
політичного Панована на морі і Панована на  
суші. До сеї збірки треба додати ще ідола „Історичного Права“, того пра-  
ва, яке по словам великого німецького історіо-  
софа Роттека „внізило народи до рівня череди  
худоби, а пануючих перемін в пастих“.  
Доля польського хлопа, доля скіб землі, яку  
він обробляє в поті чола, має бути нині залеж-  
на від того, яку перед пів тисячі років при-  
сяга, в ким торгував і шахрузув князь Мешко  
або Збішко на Освєтім і Заторі? Пстворний  
шого жарту не можна собі уявити.

Хоч в безглазім процесі, який нам силу-  
ється видати тайний радник з Білці, „Історич-  
не право“ стоять без сумніву по нашій стороні,  
однак не можемо признати Йому рішаючого  
значення, і то як в практичних так і в принципі-  
ельних причин. З практичних причин тому, бо  
буває воно обосічним оружием і в деяких ви-  
падках може звернути ся проти нас. З принципі-  
ельних причин тому, бо в 20-му столітті по-  
кликати ся на збутилу макулатуру феодальних  
транзакцій є кричучим анахронізмом. Хоч би  
князь Мешко на Освєтім сто разів був продав  
своє князівство, то й тоді претензія д-ра Зелігера  
була ви нині синя. Для новочасних понять  
міроздатними є не хробачливі пергаміни перенесен-  
сень, але природничий факт оселення народу на  
даній землі, не музейні пам'ятки, але нинішні  
бут звірної волі. Словом — право життя“.

З приводу цих уваг польського дневника  
на тему ідола „Історичного права“ можемо хи-  
ба пригадати, що власне на польські „Історичні  
права“ покликують ся Поляки, коли йде мова  
про Галичину, Волинь, Поділі, Ківшину або  
Литву і Білорусь. На українських землях, що  
колись були дістали ся до польської держави,  
де Поляки — мимо вікового панована — творя-  
ть від 3 до 15% населення, які заселяють ті землі  
здебільшого хлопського, який заселяє ті землі  
збитою масою як величезна споконвічна біль-  
шість, доля скіб землі, яку він від віків зли-  
ває своїм потом, має залежати не від нього,  
тільки від того, що Казимир, чи Ядвіга чи  
Ягайло прилучив ті землі до польської держави  
і роздарував на приватну власність польським  
чи спольщеним панам!

Словом — діл міри, залежно від того, яка  
е корисна для Поляків.

„Ziemie Lubelska“ в числі з 27. лютого мі-  
стить письмо п. н. „Ukrainiskiem Komitetowi Na-  
rodowemu siów kilkakrotnie w odpowiedzi na Iwowskie

"uchwaby", яке передруковують галицькі польські газети. В цій письмі, підписанім рим. кат. священниками й світськими Поляками в Холмщині (разом має бути підписаніх „*ragace obuwanej ziemie chełmskiej*“) говорить ся широко про те, що Холмщину населяють Поляки й Росіяни, що в них „неколи, в ніжкій формі, отже тим менше спідомі, зорганізований український рух не проявляє ся“, та що Українці до сей землі не мають ніякого права.

Очевидно, „право“ мають тільки Поляки й Росіяни: одні польщані, другі російські споконвічні українські населені Холмщини.

З польських голосів про б. намісника бар. Діллера ванотуємо отсє голос „*Gazet i Wie-*  
сестр-ої“ в 2. с. м., в якій читасмо:

„Сей високий військовий достойник умів бути рівночасно такими візьревими горожанином краю, яким правити казало йому право війни, і вивив при тім стільки зрозуміння, ревности і пристильності, як коли був — польський державний мужем, і ще більше: Неодин польський політик міг би позавидувати бар. Діллера почупані, в якими нині прощає його суспільність. Можна і треба, скласти се нині, не наражуючи ся на закид приближеня. Можна і треба ствердити факт рідкій в історії, яка не записала досі другого подібного: Такого представника мілітаризму в цивільній адміністрації не було взагалі в Польщі після поділів.“

## Димісія ген. Гецендорфа.— Новий шеф генерального штабу.

ВІДЕНЬ (Ткб). Його Ціс. і Кор. Апост. Величність аволив видати отсє відручене письмо:

Любий полевий маршале бар. Конрад!

В перших періодах сеї війни Ви, як дорадник начального вожда армії зрівноважили велку перевагу наших неприятелів пізнанем їх недомагані і безністінною ініціативою. Розум на думка Ваша все находила певний вихід з найтруднішіх положень.

Серед дальшого ходу сеї війни Ви, співділаючи свідомо з нашими вірними союзниками — на рішучих місцях і у відповідній порізуміли потрібні сили ужити і сотворити на всіх воєнних теренах основу для побідних операцій та зневечити намір нових лукавих ворогів.

Також для мене були Ви дорадником, повним посвяти і самовідречения.

Звільнюючи Вас тепер із становища шефа генерального штабу моє цілою оружною силою, щоби користувати ся Вашими випробуваними силами на іншім важливим становищам, почуюю потребу дати Вам видимий знак Мого довіри і Мого віячного признання Ваших незабутніх послуг та надаю Вам великий хрест Мого війскового ордеру Марії Тереси.

В наданні Вам того хреста, який на прошенні моєї хоробрості оружної сили я припиняв в дні 17. січня с. р. і від того дня ношу, до бачувати мете вислів Мого особливого довіри. — Баден 2. марта 1917. КАРЛО в. р.

(Ткб). З воєнної пасесової кватири доносять: Його Ціс. і Кор. Величність аволив видати отсє відручене письмо:

Любий генерале піхоти Ари!

Іменую Вас шефом генерального штабу цілої моєї оружної сили. — Баден 2. марта 1917. КАРЛО в. р.

## Зміна на становищі намісника.

Записникене нового намісника. — Крайний Виділ до бар. Діллера.

ВІДЕНЬ. (Ткб). Вчора заприєг ціsar новоіменованого намісника Галичини генерала кавалерії гр. Гуйна. При тім акті інтервенціював перший шамбелан гр. Берхтолд і міністер внутрішніх справ бар. Гандель.

БЯЛА. (Ткб). Галицький Красивий Виділ вислав до бар. Діллера прощальне письмо з подякою за зрозуміння потреб краю, глиоке почуто обов'язку і безсторонність бувшого намісника. В письмі говорить ся, що бар. Діллер має на цілі добро всіх горожан краю.

## Англійський плян поділу Австро-Угорщини.

В січневім випуску журнала „Edinburgh Review“ з'являється N. W. Siced, який довгий час проживав в Австро-Угорщині як кореспондент дніпровського „Times“, пляном поділу Австро-Угорщини, при чому особливо впадає в очі мале угліджене англійським плянів Італії.

Отже Західна Галичина відпала би до Польщі, а східна українська частина Галичини з північно-східною українською частиною Угорщини до Росії. З Чехії, Моравії і північно-заходньою словацькою частиною Угорщини була би утворена самостійна або бойд автономна держава, в останній впадаючи в зв'язку в Польща. Семигород і румунські частини Угорщини як Буковину дісталася би Румунії, при чому углідженено би інтереси Саксів і Мадярів. Південно-славянські провінції були би включенні в Сербію. Мадяри залишили б угорську середню рівнину і були б угліджені від своєї шляхотської олігархії. Італійці відійшли би до Італії. Деяль до десять мільйонів австрійських Німців могли би, коли-б захотіли, злучити ся під Габсбургами з Німеччиною.

До цього Siced додає: „Проти такої програми не промовляє вже тепер співчуте до бідного старого цісаря, але за те деякі інші мотиви. Так римський католицизм хотів би бути заступником володарем першої мірі. Можна та ж зробити закид проти занадто великого зросту сили Німеччини, та вона з другої сторони втратить Познанщину, Ельзас і Львота

і може Й Шлезвіг, а також політично-мілітарний вплив на остатчу частину Габсбургів. Шо більше, австрійські Німці були би дівкою противагою проти прусського впливу, бо тоді склад союзної ради був би для Пруссії менше корисний. Тому зграйовані Австро-Угорщини належать по своїх сути до прусського мілітаризму. Ніяка симпатія здатна від поділу Австро-Угорщини“.

Південно-славянська держава — викодидалі Steed — мусить обійтися Сербією, Чорногору, Босну, Герцеговину, Хорватією, Словенією, Далматією і славянськими частинами Істрії, Крайни і Стирії; тільки так замкнеться Німеччині дорогу до Орієнту. Італія мусить в користь національного принципу зректи ся далекої стратегічної границі, до якої так само могла би мати центрію Німеччини в Бельгії. Границя має обмежити Трієст і західну частину Істрії в Південній Істрійських островах. Про відрежання „Італії“ на побережу Далматії мала би Італія познайомити ся з південно-славянською державою.

Так фантазує англійський журналіст.

## Українські школи на Волині.

(Комунікат Бюро Культурної Помочи.)

З кінцем лютого 1917 р. були на Волині отсє українські школи:

1. Онруг Володимир волинський.

1. Бискупичі шляхотські — степенів наук 2, дітей 34, учитель Іван Вербяний.

2. Божанка — степ. 3, дітей 35, уч. Кость Танчаковський. Курс для неграмотних.

3. Будятичі — степ. 2, дітей 46, уч. Володимир Даубак. Курс німецької мови для старших.

4. Володимир волинський — клас 4, відділів 6, дітей 221, учні: Савина Сидорович, Володимира Волинські, Кекілія Волинська, Теодора Ліщинська і дві місцеві учительки. При школі чайна для дітей і українська бібліотека для старших.

5. Дорогиничі — степ. 2, дітей 45, уч. Богдан Заклинський. Курс для неграмотних.

6. Зашкевичі — степ. 2, дітей 52, учитель місцевий.

7. Літовеж — степ. 2, дітей 75, учитель Федір Вишнівський. Курс німецької мови.

8. Лішня — степ. 2, дітей 57, учні: Іван Гуцуляк. Курс для неграмотних і курс німецької мови.

9. Микуличі — степ. 2, дітей 40, учні: Іван Маєвський. Курс для неграмотних.

10. Мокрець — степ. 2, дітей 46, учні: Остап Вахнянин.

11. Орищі — степ. 1, дітей 55, учитель місцевий.

12. Осмиловичі (школа не отворена).

13. Поромів — степ. 2, дітей 51, учні: Роман Гриневич. Курс деревлянних робіт.

14. Пузів — учні: Клим Коник.

15. Рогожани — степ. 2, дітей 11, учні: Кость Танчаковський.

16. Русів — степ. 2, дітей 24, учні: Лев Смука.

17. Ставки — степ. 2, дітей 40, учні: Іван Старчук.

18. Устелуг — степ. 4, дітей 138, учительки Антоніна Параоняківна і Марія Стеціківна.

19. Хотячів — степ. 2, дітей 33, учні: Тедор Саєвич.

20. Щенютинок — учні: Осип Білоцький.

Разом в окрузі Володимир В. школа 20, дітей 1003, учительських сил 25.

II. Онруг Ковель.

21. Вижва стара — учні: Осип Весапалко.

22. Головно — степ. 2, дітей 120, учні: Яків Кобилянський. Курс для неграмотних.

23. Городно — степ. 2, дітей 71, учні: Михайлина Модрицька.

24. Гуща — степ. 2, дітей 61, учні: Іван Мода.

25. Гута стара — учні: Роман Леонтович.

26. Запіле — учні: Н. Мойсей.

27. Згоряни — степ. 2, дітей 46, учні: Михайло Мокрій.

28. Ковель — степ. 3, дітей 90, учитель Григорій Карабулицький, Івана Пеленські і одна місцева сила.

29. Кузниці — степ. 2, дітей 64, учні: Юрій Пернерський.

30. Любломль — степ. 3, дітей 94, учні: Анна Бігунівна. При школі чайна для дітей.

31. Матіїв — степ. 3, дітей 30, учні: Осип Демчук.

33. Нудижі — степ. 2, дітей 86, учні: Іван Сембай. Курс для неграмотних.

34. Олеськ — степ. 2, дітей 52, учні: Олег Калитовський.

35. Перевіс — степ. 3, дітей 39, учні: Лука Захарук. Курс для неграмотних.

36. Підгородно — степ. 2, дітей 95, учні Ілля Ткач.

37. Селища — степ. 2, дітей 138, учні: Корнило Савка. Курс для неграмотних.

Разом в окрузі Ковель школа 17, дітей 1121, учительських сил 19.

III. Онруг Н. Н.

38. Полева поча 409 — степ. 2, дітей 40, учні: П. Коненко.

Разом с на Волині українських школ 39, з 2161 учениками і 45 учительськими силами.

## Президент міністрів про найближні завдання правительства.

ВІДЕНЬ (Ткб). У президента міністрів гр. Клем Мартініца відбула ся вчера конференція в справі проектированої правительством акції для улекшення виживлення невасібних верств населення. В конференції взяли участь міністри: Бернрайтер, Георгі, Шпіцміller, Гефер, намісник Байлебен, бурмістр Вайскірхнер і ряд інших осіб.

Президент міністрів гр. Клем Мартініц отворив наради промовою, вказуючи на те, що боротьба за прожиток прибрала затрівожуючі форми і правительство не може пригладити ся тому з вложеними руками. Обов'язком правительства є помогти тим, яких журба є найбільша і знайти дорогу між надміром і нуждою. Діло в тім, щоби означити ті верстви населення, які найбільше потребують державної помочі а опікія треба буде означити той круг, який обніє опікою але опіка над молодіжю, що опустив школи. Фонд опіки над молодіжю (мені Шварц) Зити має творити центр співділіан публічної добродійності, бо справа та не може бути залагоджена правительством односторонно і воно мусить оперти ся на співдіяльності суспільства.

Передовсім треба подбати за виживленням. Населене живе немов в кріпості, в якій треба передорожати. Приде весна, Дунай буде сильний, буде доставлене румунське землі і землі, буде легше. Вкінці приде мир, та не можна буде сподівати ся, що з того хвилю зпроявиться інші клопоти покинута ся. До розгляду всіх завдань приступає правительство із сподіванням, що їх успішне полагоджене передовсім лежить на серці Найгостинішому Монзграву. Ті справи можуть бути полагоджені лише при зусиллях суспільності.

Президент міністрів пригадує свою здатність

зложенню в хвилі обняття уряду, що правительство буде шукати дороги до парламенту. Правительство сподіється ся, що небавом його скликання буде можливе.

Після промови президента міністрів розвинулася дискусія, в якій брали участь всі присутні. При цінні засідання президент міністрів заповів, що правительство виступає за красним шевром поручене, щоби вони видали відповідні заявлення, аби найбільше діткненім війною кругам населення уможливити в найближчім часі власмотрене себе поживою, особливо мясом. Потрібні на те гроши дасть міністер скарбу шевром країв до розпорядності.

Шефи країв мають до 14 днів предложить правительству внесення про утворене організації, проскованих Урядом виживлення людності.

## Крайна пора відновити передплату

### - на МАРТ 1917 -

тому що в ниніших часах грошеві по-  
— силки часто опінюють ся —

просимо о

скоро відновлене передплати на

**МАРТ 1917.**

щоби не переривати висилки часописи, що є для Передплатників і для нас в непокісні, бо навернені передплатники дістають опісля в 5-10 днівним опіненем часопись, а ми маємо богато роботи зберігаючи і внова навертуючи. — Пригадувамо, що здерхимо висилку "Діла" всім без вимкні, як найдаліше до **8.** [сосьмого] марта не буде відновлено в передплаті.

## НОВИНКИ.

Львів, 3 марта 1917

Реченьць скликання парламенту. "N. Fr. Presse" пише: Як говорять в добре поінформованих кругах, австрійський парламент буде скликаний 8 мая.

З Лемківщини нам пишуть: Дня 8. лютого відбулися в Криниці-селі загальні збори кред. Тов. "Надежда". На зборах явилися відпоручники Сандецької української громади з повноважностями, укр. інтелігенція духовна і світська з околиці, та кількох криницьких господарів. Вибрано однозначно українську управу, переіменовано "Надежду" на "Надію", та загалі змінено статут по мисли вірцевих статутів "Красного Союза Ревізійного". В склад ради надірної вибрано: Вп. пп: радника Василя Яворського з Нов. Санч., Ілька Тилищака, госп. з Криниці і Вч. соо. Василя Смолинського, пастора з Розтоки вел. Івана Качмара, зав. з Милника, Петра Давосира, зав. з Жегестова і Евгена Возняка, зав. Лабової. До дирекції вибрано: Вп. пп: Евгена Шепаровича з Нов. Санч., Василя Попадюка, нар. учит. з Солотвині і Петрика, господаря з Криниці. Дай Боже, щоби новий зарад "Надії" сповнив покладану в нім надію успішного розвитку Товариства для добра околичних Лемків.

Товариство "Дністер" просить нас о поміщені слідуючого оголошення: Свого часу уділило Товариство взаємного кредиту "Дністер" свої чеки Почтової Шадниці ріжним комітетам, які вислали їх до поодиноких людей з просьбою о жертвах на народні цілі. На такі чеки було в горі вибите число вкладки дотичного фонду, прич. ч. 6800 "Рідна Школа", ч. 9880 "Великодні дарунки для У. С. С.", ч. 9880 "Волинські школи", ч. 9980 "Прив. українська школа ім. кн. Льва", і як таким чеком прийде готівка, то вписується її на дотичну вкладку. Однак тепер часто лучається ся, що той, що має платити в "Дністру" житєву або огневу аsekurашю, чи хоче зложити гроши на щадність, висилає гроши таким чеком, що має вибите одно з поданих тут чисел і коли ще на оборотній стороні чека нічого не написне про призначение своїх посилок, тоді така квота йде або на Рідину Школу, або на Волинські школи, або на іншу народну ціль. Доперва на вношувані реклами її по довгих доходженнях і страті часу справа вияснюється і тоді треба таку послику перевенити з вкладки на відповідний рахунок інтересованої особи. Щоби сего оминути просить ся всі interessовані особи, щоби в своїм власнім інтересі уживали при грошевих посилках чистих чеків без вибитих в горі чисел і щоби в справах кредитових уживали чеків ч. 35.527, в справах обезпечень відогні чеків ч. 25.261, а в життєвих справах чеків ч. 27.182, бо реклама-

ці посилок, висланіх невластивими чехами, а призначеними на народні цілі, не будуть уважані.

Рівнош при пересилці грошей пе реказами, або в грошевих листах належить в адресі подавати число справи, приміром вкл. ч. 9888, або скріпт ч 10 123, або поліса ч. 3247092 і т. п.

З "Союза Українок". Засідання секції відбудеться в салі "Бесіди" о год. 5 по пол. в слідуючім порядку: в понеділок дня 5. марта III. секція робітничо-промислова, вторник б. с. м. I. секція релігійно-гуманітарна, середа 7. с. м. II про світські шкільні, четвер 8. с. м. IV. господарсько-торговельна, п'ятниця 9. с. м. засідання Головного Видму. Просимо всіх, хто хотів би взяти участь в праці котрої небудь з секцій прибути ласкаво на засідання. — Виділ.

Засідання Ширшого Комітету ріднівських дарунків для УСС. і жовнірів ц. к. армії відбудеться в понеділок дня 5. с. м. в салі "Бесіди" точно о год. 4-й пополудні. На днівнім порядку: Звіт Тіснішого Комітету в діяльності, замкнені рахунків і ухвали. Просить ся о численній участи.

Раковець для духовенства зачнуться у Львові — старанся видлу Товариства св. Павла — 19 марта і будуть продовжуватися в дніях 20. і 21. марта с. р. Точніший порядок буде на дніях оповіщений.

Заняте овчих скір. Управа громади міста Львова оголошує: На основі розпорядження міністерства торговлі заряджується заняте і віддача для воєнних цілій скір овчих, ягнячих та козячих як також і відкладків при кузнірській роботі та забороняється ся стригти неживі ювіята. Заняте не дотикається припасів, що в дні 27 січня 1917. находились вже по гарварнях та кузнірських робітниках, о скільки до дня 31. марта 1917. будуть перероблені. Звертається особливу увагу на визначення в § 4. того мініст. розпор. заборону стриження неживих вже овець, ягнят і кіз; скіри сих відрізати за життя неострижені, треба від тоді віддавати також нестрижені.

Роботи полонів в Росії. По статистичним датам, представленим російської Ради міністрів про участь воєнних бранців в державних і рільничих роботах, було занято: на рільничих роботах 496.917 бранців, на меліораційних роботах і лісових 35.000, при надаванні збіжжя 13.665, при роботах, ведених містами і гемствами 87.857, в фабриках і копальнях, при роботах водних 58.514, при інших роботах 102.986; загалом становило на роботах 1.138.400 воєнних бранців.

"Наша дума", великий український співак, друге справдіне і побільшне видане, зладив Антін Галляк, накладом Товариства "Профспів". Обіймає 182 пісень і 200 коломийок. Ціна К 2.80 (оправлений в половині К 4.50). Той самий співак продався також у двох окремих частях: перша частина під а. "Наша слава" і друга частина п. з. "Наша пісня" по ціні К 1.40 кожда. Просить ся перечитати оголошене про отсій співаки в інсератовій часті.

Всіх Українців студентів (так) львівського університету просить ся зробити на надзвичайні збори збори тов. "Академічна Громада", які відбудуться в понеділок 5. марта 1917. р. о год. 5.30 в локальні Товариства при вул. Панській ч. 11. а.

Загальні збори укр. нар. учителства Галичини і Буковини відбудуться у Відні дні 9. марта 1917. р. о год 4. по пол. в локальні Культур. Ради при VIII. Sirozigg 82/12. Просимо всіх Вп. Товаришок (ів) перебуваючих у Відні громіально явитися на зборах. За комітет: Андрій Яворський голова, Іван Завадович секретар.

## Нові книжки і видання.

Др Василь Панейко, Олігархія і демократія. Сторінка з соціології боротьби за владу у демократичних організаціях суспільності. Львів, 1917. Накладом Укр. Видавничої Спілки. Ціна 40 с.

## НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

"Платкова система".

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супротиви останніх подій тим довоюши важливіші для укралінської справи, конечні як найскоріші і найобильніші жертві.

Викликаний п. Спирид. Губчаком, директором в Перемишлі, складав А др Іван Кудровець, лікар з Калуша 100 К (сто Кор.) і клічес. Вп. панів проф. послав др О. Колессу, адв. і послав др М. Лагодинського, адв. др Володимира Бачинського, адвок. др А. Говиковича і адвок.

д-ра Романа Перфецького, всіх з Відні. — Тхір Кіндрат учитель Незнаєва 5 К (Дн.). — Гвидора Леся учитель в Незнаєві, Михайла Гнатюка четара УСС, О. Томчакову, учительку Яструбичі, о. П. Каламунецького Радошина і В. Мусієву учительку Каріє. — Гайдор Леся учитель Незнаєва 5 К (Дн.): Товарищі одночінні добровольці, котрі служили при 35 п. кр. об. в 1914 р. — Максимюк Прокіп, богослов Гмінд 5 К (Дн.): Вс. о. Попеля Василь Калуш, Григорійчук Никола, надпоруч. пол. почта 403, Арончик Василь почт. урядника, Рожнітів Фіцаловича Івана богослов Тучапи (ад. Городок я.) Семигена Олексу Гмінд. — Теодор Німілович 5 К (Дн.): Олену Боберську Львів, Осіну Смольницького Старий Самбір, ц. к. четара Остала Гамерського Столяра почта 372, о. Юліана Мягкого Перешиль, Козму Молика богослова в Перешиль, — Лідочка Калуска зі Стрия 5 кор. (Дн.): Мирослав Витошинського в Перешиль, Андrijка Голубовського в Гриці, Ярка Чутку в Новій Торзі, Дануся Турину в Стрию, Дунечка Устяновича в Стрию — Маркіян Терлецький Перешиль 10 К (Дн.): — о. Петро Кузик в Бучові 10 К (Дн.): о. світника Андрія Борисевича з Прогреса, о. Йосифа Рейнаровича в Тарнаві, о. Мартина Миколайчука в Торзі, о. Антона Марка з Олещиць, П. Микола Назаревича директора школи з Шуткова. — Збріка шкільних дітей 10 К (Дн.): Августина Андрушішина жена пароха з Красного 10 К (Дн.): — Евген Костецкий нач. станиці в Краснім 5 К (Дн.): Михаїл Мартинець в Самборі 5 К (Дн.): — о. Л. Курманович Цеперів 10 К (Дн.): — Текля Дубова учителька Ветлін 5 К (Дн.): Петронелю Іошу з Височинка, Емілю Боженкіну учительку в Лазах, Софію Вербенець у Відні VIII Laudongasse 55/8, Марію Левицьку учительку в Сосині, Генрику Дубову з Ярослава. — Марія Йосиф Дуб (Р) К: Дзюся Гоцкого з Височинка, Еміліана Дуба з Ярослава, Богданія Корітка з Ветліна, Володимира Гута у Відні IX Währinger Gäßel 8/20, п. Михайлія Вербенци у Відні VIII Laudongasse 55.8. — Степан Залеський суді в Сколії 10 К (Дн.): Плавнин повіг Сколе 50 К (Дн.): громади Тухольку, Хутор, Ораву, Оравчик і Лавочне всі в повіті скільськім. — Доз. Іванівна Диніска 10 К (Дн.): Ол. Чеховичеву в Річиці, Оксану Нисоклон в Карові, Ірену Нисоклон в Боратині, Ореста Чеховича в Перешиль, Вас. Петрушана в Крагусю в Сербії. — Гощовська Наталка з Фалиша 10 К (Дністер): п. Мединську з Сіковіз, п. Фліонту з Братківці, п. Олінічеву з Дубовиці. — Софія Лисинецька Прага 10 К (Дн.): паню Стукачеву зі Смільника, Ольгу Ластовецьку у Празі, Ілену Івашкову у Празі, Ксевію Добринську у Львові І начальника суду С. Каліша з Підбужа. — Евген Вородівич хорунжий УСС 10 К (Дн.): Кіндрас. Колуняка Гнати I. R. 80, д-ра Теофіла Гвоздецького лікаря 24 п. п. в Фрейденталю, д-ра Ярослава Грушевича лікаря пол. віч. 229, чет. Красноперу Северину, о. Павла Олійника в Розвадові. — Іванна Матейківна учит. в Гаях коло Львова 5 К: Радкевичеву з Гайів, д-р. школи Вачкову з Гайів, Банахову і Нусю Мурську учит. в Глухович, Дзядигу учит. Чорнушиця. — Ів. Борис Перешиль: Е. Мабтицька, Зубіка, Пашака Львів. — Марія Петричкевича 10 кор. (Дн.): о. Осіла Чеховича пароха Річиці, п. Марію Матвійову, п. Юлію Комарницьку, п. Марію Подлуску, п. Климу Вахнянинову всі в Перешиль.

## ОПОВІСТКИ.

Український Народний Театр Т-ва "Басіда" у Львові. Салі Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В неділю, дні 4. марта 1917 гостинний зиступ Вп. п. Коханенка Евг., актора українських театрів. Бенефіс акторів укр. нар. театру "Циганка Аза" (Хата за селом), народна драма зі співами і танцями Г. Міллера і І. К. Гасєвича.

Білети раніше набути можна в "Народний Торговін", в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7. вечором. 3-2

Канцелярія Товариства "Профспів" повідомляє, що весь наклад календаря "Просвіти" на 1917 р. вже розпроданий! тому просить не присилати вже замовлені аნі гроши на календар.

Відділ філії "Ставарішані Урядників почтових" у Львові запрошує своїх Членів на Загальні збори, котрі відбудуться ся дні 4. марта б. р. о год. 4 ІІ пополудні в сали вкладовій Львів 1. — За Виділ: А. Вінтерсбергер, голова. Е. Залуський, секретар.

Особі для інвалідів У. С. С. організує Товариство "Маківка" в Новім Санчі. Уділ 10 К. Посередничність в вишукуванні посад для інва-

лідів У. С. С. і приймас добровільні жертви на  
закупно осель. 156/II 2-10

## Воєнні повновласті для Вільвона.

ВАШІНГТОН (Райтер). Палата репрезентантів 403 голосами проти 13 приняла закон з повновластю для президента до зоруження торговельних кораблів, яким однак не надається сила інших способів, котрих він собі бажає. Сподіються, що той закон буде принятий сенатом.

## ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дні 3. марта 1917.

### ВІНА НА СХОДІ.

Винувати наших відділів над Наравкою, про що донесено вчера, дала нам 3 офіцієрів і 276 російських жовнірів, які бранців та 7 машинових карабінів. Такий сам наступ, виконаний більше Ворончим на Водіні завів наші відділи на фронт ширини півторети - кілометра а на півтора кілометра в глибину непріятельських становищ і дала їм нагоду до успішної праці над знищением непріятельських укріплень. Після цієї поєдинки ті відділи вернулися 122 бранцями і 4 добутими машиновими карабінами.

### ВІНА З ІТАЛІЄЮ.

У відтіку Сугань італійська артилерія в кількох місцях хвилями удержувала сильний огонь. Непріятельський відділ, який рушив проти наших ліній коло Scutelle (над потоком Масо) відпнерто назад на його становище. На захід від Asciaro стежа тирольського загальногополочення вночі переправила ся через провал Ассах, вздали приступом італійський рів на захід від Канове, розправила ся в залогою і привела відти кількох бранців.

### ВІНА НА БАЛКАНІ.

Нема нічого до оголошення.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гефер.

в НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ  
в дні 3. марта 1917.

### ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Перед заходом сонця сильні стежні відділи Англійців коло Hulich i Lievin, а у вечірніх годинах в інших місцях фронту в Артоа менші групи старалися вдерти до наших ровів. Всюди їх відпнерто.

На обох берегах потока Анкр знова відбувся нагальні бої піхоти. Непріятель крім кривавих втрат стратив 60 жовнірів в бранців та 8 машинових крісів.

Над рікою Есно і в Шампані наступили Французів на деякі наші рови остали без успіху.

### СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт баварського князя Ліспольда: Між Ілуштою і озером Нароч та Стоходом артилерійський огонь був значний, як в попередніх дніх. Під Ворончим на захід від Луцка наші відділи вдерлися на ширину півторети кілометра на яких 1500 м. в глибину російських становищ і вернулися знищеною закопів, приводчи 122 бранців та 4 машинові карабіні.

В наступі на схід від Наравки число бранців збільшилося на 3 офіцієрів і 276 жовнірів, а добича на 7 машинових карабінів.

На фронті архікнязя Йосифа в області Макензена при безнастаний сніговим боєвим діяльністю осталася мало.

Макензенський фронт: Не стало ся нічого важного.

Перший ген. кватирмайстер Людендорф.

## ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Арсения Благо в Барвіні, пошт. Бучач, тверішна адреса: Oskar Schindler k. K. Bartschmälzer Nr. 92 N. Оск. шукає свого мужа Луку. Може хто знає про його телефону адресу.

## Оголошення.

**Нові літись Австр. Червоного Хреста мають**  
дуже добрий вплив гр. і кожен літос мусить  
бути вилісованим в проти 40 літ. Голова ви-  
грала 290 тисяч корон. Найдавніше тишине 1. черв-  
ня. Поручуємо ті літоси на готівку по 35 (враз з  
податком) і присяжна) краї на силаті місачі в  
групах по 5 літосів. Перша рата: а стемпілами і по-  
датком 10 кор. додатні рати по 5 кор. — Дім банко-  
вик Schütz i Chajes, Львів, пл. Маріївська 7.

VIII 16-2

**Права родин** покликаних до війска І. І. необ-  
хідні інформації містить „Інформаційний календарць“. Ціна 30 сот. — „Жовнав-  
сий“. Ціна 20 с. — „Шнільний“. Ціна 20 с. До  
кожних 10 шт. 2 даром. Пересилка 1 шт. 5 сот.  
12 шт. 30 сот. — Висилась А. БЕРЕЗОВСЬКИЙ,  
Львів, вул. Карпінського ч. 19. 139 11-15

## РУСЬКА ЩАДНИЦЯ

в ПЕРЕМИШЛІ

вулиця Косцюшко ч. 2.

Приймає і виплачує щадничі вкладки щездо-  
но згодних урядових. Вкладки опроцентовані на  
4%, починаючи зі дня слідуючого дня по дні зві-  
жання від постійного лінії перед днем відображення.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці“ можна акти-  
вати особисто в касі товариства, поштових переві-  
зках, грошеми листів, чеками почтової щадни-  
ци, які Дирекція щадниці на ждані бензінів доставляє, і в філіях близько австро-угорського на-  
рахунку „Руської Щадниці“.

УДІЛНІ ПОЧІВОЧКИ: а) гіпотечних пакунків из-  
річників звіротизаційним ратами на протягі зі  
10-15 днів відбору почівочного; б) на лізебірда  
ефектів, що є еквівалентом почівок. Сареві почівочки випла-  
годаються можливо скоро.

Постерігається виплату почівок в Гал. Воєнній Заміненні кредиторів в Кракові.

Всіх інформацій і друків удаємо виплати „Руської Щадниці“ вул. Косцюшко. Народній Дім, 1, пов. щоденно безкорисно в годинах урядових від 9-1 год. кромі неділі і українських свят.

Після 14. уставки „Руської Щадниці“, активи-  
зованої через п. к. міністерство внутрішніх справ  
вкладки в товариство „Руська Щадница“ в Пере-  
мишлі надаються ся до ліквідії пущінських, фондаці-  
й т. п. капіталу, має отже „Руська Щадница“  
пушінську обезпеку. III. 19-7

## VI. ЗВИЧАЙНІ

## ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства укр. богословів

## „ВЛАСНА ПОМІЧ“

стоварищення зареєстрованого в обмеженою про-  
рюкою

у Львові:

відбудуться в пятницю, дні 16. марта 1917 р.  
о год. 2. по пол. в великий сали на I. пов. при  
ул. Хановської ч. 9 (український семінар)  
з отсім порядком нарад:

- 1) Відчитане протоколу з послідніх Загальних Зборів.
- 2) Звіт Дирекції з діяльності Това-за адміні-  
страційний рік 1916. з замкненем рахунків і білянсом.
- 3) Звіт Контрольної Комісії з внесенем на уді-  
лене абсолютні.
- 4) Розділ чистого зиску.
- 5) Вибір згідно затверджене двох (2) членів  
Управи (§§ 44а, 50а).
- 6) Вибір п'ятьох членів Надзвірної Ради (§ 38 ст.)
- 7) Внески і запити членів.

За Надзвірачку Раду:

Предсідатель: Секретар  
Іван Гарала. Іван Ковалкішин.  
161 1-1

### Дуже важливе!

Хто хоче без учителя научити ся по німецькі, зе-  
хай назовіти собі сейчас ураїтсько-німецький

## САМОУЧОЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-е видання). Ціна 1 К 40 сот.  
з почтовою оплатою 1 К 60 сот. (10 штук) 1 К 80 сот.  
25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено. Висиланя ся лише в  
готівку. Замовлення і гроші прошу прислати на адресу:

А. ОКПІШ, Львів, вул. Кадетська ч. 4.

Увага! Сей Самоучочок уложеній після випробова-  
ного як способу наукання. Важче і для учителя удач-  
ливих почтів ім'єм жити, як також учеників працю-  
влюючих ся до вступних іспитів.

СІМІНІВСЬКИЙ СПІВАНИК  
ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАНИК

## НАША ДУМА

зладив АНДІН ГАПЯК.

(Друге видання спрощене і побільшане)  
182 пісень.

200 нотоміжн.

Пісні поділені на шість груп:  
I. Патріотичні і політичні (21 пісень),  
II. Історичні (19 пісень),  
III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чу-  
мацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень),  
г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18  
пісень).

IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень),  
V. Любовні (54 пісень),  
VI. Коломийки (200 пісень).

Окладинку Співника прикрашує гарна  
вінста, виготовлена арт. майстром Буцманом  
а першу сторону образець „Віз Б. Хмельниць-  
кого до Києва“ (відбитка звісного великого  
кольорованого образу артисти майстра М. Іва-  
сюка) та кромі цього при початку і при кінці  
кождої групи, уміщена гарна відповідно дібра  
на ілюстрація.

Ціна співника „Наша дума“ К 280  
(оправлен. в полотно К 450).

Сей великий Співник можна набути також окре-  
мими частинами,  
а іменно: часть перша п. з.:

## НАША СЛАВА

у якій поміщені пісні патріотичні і політичні,  
історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.

Співник „Наша слава“ коштує К 140.

часть друга п. ч.:

## „Наша пісня“

містить пісні любовні і коломийки. Співник  
„Наша пісня“ коштує К 140.

Хто не може набути великого співника  
„Наша дума“ за К 280, нехай замовить собі  
співник „Наша слава“ або співник „Наша пі-  
сня“ за К 140.

На звичайну пересилку поштову треба до-  
дати 30 сотинок а на поручену 65 сот.

Замовлення і рівночично гроши треба виси-  
лати під адресою:

Канцелярія тов. „Промвіта“  
Львів, Ринок ч. 10.

СТАРУ АДРЕСУ

СТАРУ АДРЕСУ  
ПОСЛАНО на склад в фірмі  
Р. ЛЯНДАВ  
Львів, ул. Чарніцького 3.  
151 2-7?

ЗЕМЕЛЬНИЙ  
БАНК РІПОТЕЧНИЙ

Співка акційна у Львові

Підваль ч. 7.

— Кonto поштової щадниці ч. 116.364.—  
Жирова кonto в Австро-угорському Банку.

Акційний капітал . . . К 1,300.000  
Резерви Банку . . . К 200.000

Приймає вкладки на біжучий ре-  
гунок від К 10 — на 4 прац.

Уділяє гіпотечні і вексельні  
зички.

Виплачує купон від заставни-  
х лістів.

Вимірює по користі курсі ру-  
бійські рублі і німецькі марки.

Певність льоакцій запоручуєтъ  
акційний капітал Банку і резерви.

На жадане висилає посилан-  
ня (чеки) Почтової Ше-  
динці.